

TRANÅS KOMMUN
JUNKAREMÅLSSKOLAN

Likabehandlingsplan - Plan för trygghet

**Skolans arbete för att motverka diskriminering och
kränkande behandling**

**Plan enligt Skollagen 6 kap och
Diskrimineringslagen 3 kap**

**Junkaremålsskolan 7-9
Tranås Kommun
2020-2021**

Innehållsförteckning

Introduktion: Varför en plan?.....	3
Inledning.....	3
Likabehandlingsplanens uppbyggnad	3
Främjande arbete	3
Förebyggande arbete	3
Åtgärdande arbete	3
Lagar och styrdokument.....	4
Vad säger lagar och deklARATIONER?	4
Vad säger styrdokumentEN?	4
Utarbetning och bearbetning av likabehandlingsplanen	5
Skolans främjande arbete	5
Diskriminering – vad är det?.....	5
Trakasserier och kränkande behandling – vad är det?	7
Övrigt främjande arbete	8
Brytveckor (v.42 och v.13)	9
Årscykel	10
Skolans förebyggande arbete	10
Av Diskrimineringslagen (2008:567) 3 kap. 1 § framgår skolans skyldighet att arbeta med aktiva åtgärder, dvs. att främja likabehandling och verka för en verksamhet fri från diskriminering.	10
Enligt Diskrimineringslagen 3 kap. 2 § ska arbetet med aktiva åtgärder omfatta att:	10
1. undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten, ...	10
2. analysera orsaker till upptäckta risker och hinder, ...	10
3. vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas, och	10
4. följa upp och utvärdera arbetet enligt 1-3. Lag (2016:828).	10
Kartläggning.....	10
Analys av nuläget.....	10
Riskområden.....	11
Skolans verksamhetsmål	11
Kortsiktiga mål (läsåret 2020/2021).....	11
Skolans åtgärdande arbete	12
När elev kränker elev	12
När personal kränker elev	12
Resurser	12
Uppföljning och utvärdering av målen för 2019/2020.....	13
Kontakter.....	14
Länktips	16
Källförteckning.....	17
Bilagor.....	17

Planen är upprättad i augusti 2020 av Caroline Eriksson och Anette Hedvall Svensson.

Introduktion: Varför en plan?

Det här dokumentet uppfyller skolans skyldighet enligt skollagen på att det ska finnas en plan mot kränkande behandling och diskrimineringslagens krav på aktiva åtgärder för att främja likabehandling av barn och elever. Enligt lagstiftningen ska skolan arbeta aktivt för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Skolan ska också aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för elever. Barn och elever har rätt att vistas i våra verksamheter utan att utsättas för trakasserier eller kränkningar.

Inledning

Junkaremålsskolan är en F-9-skola med fritidshem, träningsskola och sarskola. I årskurserna 7-9 finns 426 elever (årskurs 7: 142, årskurs 8: 144, årskurs 9: 140). Ca 52 vuxna arbetar i verksamheten.

Alla elever och all personal ska känna samhörighet, trygghet och uppskattning i skolan. Alla barn, ungdomar och vuxna ska bemötas på ett jämlikt sätt och få likvärdiga möjligheter till trivsel och utveckling. Därför accepterar vi inte under några omständigheter någon form av diskriminering, mobbing eller annan kränkande behandling på Junkaremålsskolan.

Rektor ansvarar för att likabehandlingsplanen upprättas och används som ett aktivt redskap i arbetet mot diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling bland personal och elever på Junkaremålsskolan.

Likabehandlingsplanens uppbyggnad

Vår likabehandlingsplan är baserad på "Främja, förebygga, upptäcka, åtgärda" från Skolverket. Där skiljer man på främjande, förebyggande och åtgärdande arbete.

<https://www.skolverket.se/publikationer?id=3375>

Främjande arbete

Arbetet pågår dagligen under läsåret och genomsyrar hela verksamheten. Det är en naturlig del i det vardagliga arbetet och bedrivs utan förekommen anledning. Att främja elevers lika rättigheter och möjligheter handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling och respekten för allas lika värde. Hur kan skolan på bästa sätt skapa en verksamhet där alla elever verkligen har lika rättigheter och möjligheter i praktiken och inte bara i teorin?

Förebyggande arbete

Arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i skolans verksamhet. Därför ska arbetet endast inriktas på de risk- och problemområden som identifierats i kartläggningen.

Åtgärdande arbete

Det praktiska arbetet när en diskriminering, trakassering eller kränkning har skett. Här ingår också de åtgärder skolan gör för att förhindra att dessa upprepas. Arbetet ska dokumenteras och utvärderas. Det är viktigt att anställda i verksamheten tar alla signaler om trakasserier och kränkande behandling på allvar – och agerar snabbt.

Lagar och styrdokument

Vad säger lagar och deklarerationer?

Junkare målsskolans likabehandlingsplan grundar sig på Diskrimineringslagen (2008:567).

Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

<http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/20080567.htm>

Planen grundar sig också på Skollagen (1985:1100) 14a-kapitlet ”Åtgärder mot kränkande behandling” med tillägg (2008:571)

Bestämmelserna i detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever.

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Skollag-2010800_sfs-2010-800/

FN:s barnkonvention Sverige har liksom 194 andra länder skrivit under och på så sätt förbundit sig att följa FN:s barnkonvention. I konventionen står skrivet att ingen får diskrimineras. Där står också att undervisningen ska syfta till att utveckla barnets fulla möjligheter och respekt för mänskliga rättigheter.

<https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten#full>

Salamanca deklARATIONEN (1994), SalamancadeklARATIONEN bygger på FN:s Allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och FN:s Standardregler om delaktighet och jämlikhet för människor med funktionsnedsättning.

www.unesco.se/wp-content/uploads/2013/08/Salamanca-deklARATIONEN1.pdf

Vad säger styrdokumentet?

Junkare målsskolans likabehandlingsplan grundar sig även på Lgr 11, kapitel 1 ”Skolans värdegrund och uppdrag”:

Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan ska gestalta och förmedla. I överensstämmelse med den etik som förvaltats av kristen tradition och västerländsk humanism sker detta genom individens fostran till rättskänsla, generositet, tolerans och ansvarstagande. Undervisningen i skolan ska vara icke-konfessionell.

Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet.

<http://www.skolverket.se/publikationer?id=4206>

Utarbetning och bearbetning av likabehandlingsplanen

- Elevrådets elevrepresentanter är delaktiga vid utarbetandet av planen genom utvärdering av skolans trivselregler.
- Vid läsårets första möte revideras planen utifrån elevperspektiv. De får komma med förslag till hur årets mål ska uppnås.
- Alla elever är under sina tre år på 7-9 delaktiga i utarbetningen genom deltagandet i skolans elevenkät/kartläggning.
- Vårdnadshavares delaktighet sker genom BU-råden och på föräldramöten varje läsår samt genom Schoolsoft.

För vidare detaljer, se Bilaga 3 ”Junkaremålsskolans årscykel för arbetet med likabehandlingsplanen”

Skolans främjande arbete

Diskriminering – vad är det?

Enligt Diskrimineringslagen (2008:567) är diskriminering när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder.

Diskriminering kan till exempel ske genom skolans regler eller rutiner. En elev kan också bli diskriminerad om eleven blir särbehandlad på grund av en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionshinder med mera.

Direkt och indirekt diskriminering

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Med *direkt diskriminering* menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till exempelvis elevens kön. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Men man kan också diskriminera genom att behandla alla lika. Det är det som kallas *indirekt diskriminering*. Det sker när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Diskrimineringsgrunderna – hur jobbar skolan aktivt?

Kön

Kan vara t ex utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till en elevs könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Även transsexuella, alltså personer som har ändrat eller kommer att ändra sin juridiska könstillhörighet, skyddas utifrån diskrimineringsgrunden kön.

- Mentorererna behandlar vid behov etiska och moraliska frågor i undervisningen på den schemalagda mentorstiden. Därtill är två pedagoger utbildade inom Motivationslyftet, som inriktar sig mot att stärka självmedvetenheten hos eleverna samt att lära dem att ta ansvar för sig själv och det man gör och säger. Även mentorerna är utbildade och under utbildning och arbetar med detta tillsammans med SYV-konsulten, som också utbildas.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Var och en har rätt att bestämma sin egen tillhörighet. Om du är född i Sverige kan du vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. Du kan ha flera etniska tillhörigheter.

- SO:n och den tyska språkundervisningen behandlar andra världskriget samt nazismens och fascismens människosyn.
- Svenskämnet fokuserar på minoritetsspråken, när det gäller undervisning kring etnisk tillhörighet.
- Tranås Kommun erbjuder elever på Junkare målsskolan modersmålsundervisning. Ansökan görs via kommunens hemsida.

Religion eller annan trosuppfattning

Undervisningen i skolan ska enligt läroplanen vara icke-konfessionell och skolan får inte missgynna någon elev på grund av hans eller hennes religion. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism eller ateism. De anses ha ett naturligt samband med eller vara jämförbara med religion.

- SO-undervisningen behandlar de största religionerna, som t ex kristendom, islam, judendom, buddism, hinduism.
- Trots att skolavslutningen i åk 9 är förlagd till kyrkolokal, tillåts inga religiösa inslag.

Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella och påverka livet på olika sätt. Som funktionsnedsättning räknas både sådana som syns, som att man använder rullstol, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, ADHD och dyslexi. Funktionsnedsättning kan uppstå till följd av en sjukdom eller något annat tillstånd. De kan också uppstå till följd av en medfödd eller förvärvad skada.

- Vi integrerar elever med funktionsnedsättning i de ordinarie klasserna, men erbjuder extra stöd.
- Skolans har tillgång till handikappanpassad toalett och hiss.

- Marknivån är också anpassad på ett flertal platser, så att det är lättare att ta sig in i skolans byggnader. Där så inte är fallet, finns det ramper.

Sexuell läggning

Med sexuell läggning menas homosexualitet, heterosexualitet och bisexualitet. Homofobi är en ideologi, en uppfattning eller en medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle som ger uttryck för en starkt negativ syn på homosexualitet eller på homo- och bisexuella människor. En homofobisk hållning strider mot principen om alla människors lika värde och allas lika rättigheter.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Personer med könsöverskridande identitet eller uttryck kan vara såväl homo-, bi-, trans- som heterosexuella.

- Alla elever i årskurs 8 får skolbesök av Ungdomsmottagningen med efterföljande kill- och tjejträffar i årskurs 9 i Ungdomsmottagningens lokaler.
- Sex- och samlevnadsundervisning sker framförallt i årskurs 8. Under skolans brytvecka under vårterminen ska alla ämnen arbeta med sex- och samlevnadsfrågor.

Ålder

Elever får inte diskrimineras eller trakasseras i skolan på grund av ålder. Det är tillåtet att särbehandla på grund av ålder

- vid tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola eller specialskolan. En sådan bestämmelse kan vara skollagen eller grundskoleförordningen, till exempel indelning i grupper utifrån barnens och elevernas ålder.
- om det finns ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga. Det gäller till exempel åldersgränserna för tillträde till gymnasium, vuxenutbildning och SFI.

Trakasserier och kränkande behandling – vad är det?

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan vara

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- texter och bilder (teckningar, lappar, SMS/MMS, fotografier och meddelanden på olika sociala nätverk).

Trakasserier

Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till trakasserier. Det är trakasserier även när en elev kränks på grund av en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionshinder med mera.

Trakasserier är uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier

- ovälkomna förslag eller krav på sexuella tjänster
- oönskad fysisk kontakt
- ovälkomna sexuella anspelningar, blickar, visslingar och kommentarer om utseende
- könsord, pornografiska bilder och nedsättande skämt om det kön du tillhör

Det är den som blir utsatt som avgör om beteendet är ovälkommet eller ej. Sextrakasserier är ett brott.

Instruktioner att diskriminera

Order att diskriminera någon på ett sätt som avses i tidigare nämnda diskrimineringsgrunder och som lämnas från en överordnad till en underordnad, t ex från rektor till lärare.

Kränkande behandling

är uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan vara att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas eller att rycka någon i håret. Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till kränkande behandling. Det är alltid den utsatte elevens upplevelse som ligger till grund för skolans arbete med kränkningar.

Skolans personal måste ibland tillrättavisa en elev för att skapa en god miljö för hela klassen. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens mening, även om eleven ifråga kan uppleva det som kränkande.

Mobbning

Ordet mobbning används idag lättvindigt, ofta felaktigt, för alla trakasserier och kränkande behandling. Den vetenskapliga förklaringen är enligt Dan Olweus "Mobbning i skolan":

En person är mobbad när han eller hon, upprepade gånger och under en viss tid, blir utsatt för negativa handlingar från en eller flera personer/.../ Det bör understrykas att vi inte brukar (eller bör) kalla det mobbning när två (fysiskt eller psykiskt) ungefär lika starka personer grälar eller slåss.

Övrigt främjande arbete

- All personal på skolan är skyldig att ingripa vid alla former av kränkande behandling och trakasserier. Att ignorera ett oönskat beteende innebär att acceptera det.
Ansvar: Alla som jobbar med och runt våra elever på skolan.
- I rollen som vuxen förebild rör sig all skolans personal i korridorer, i matsalen och i biblioteket. Heltidsmentorerna fungerar som knutpunkter för eleverna, som söker upp dem om så bara för att prata. De har därför sina arbetsplatser i anslutning till elevernas uppehållsrum och bibliotek. SYV-konsulten finns bredvid uppehållsrummet.
Ansvar: Alla som jobbar med och runt våra elever på skolan. Ytterst ansvarig för vuxennärvaro på rasterna är rektorn.
- Heltidsmentorerna anordnar under de första veckorna av höstterminen en halvdag med samarbetsövningar. Dessa hålls för de nybildade 7:orna i syfte att öka samhörigheten i den nya klassen.
Ansvar: Heltidsmentor i årskurs 7
- Pedagoger och övrig personal erbjuds möjlighet att äta pedagogisk lunch i matsalen till reducerat pris. Syftet med detta är att öka vuxennärvaron i matsalen.
Ansvar: Rektor

- Mentorerna behandlar vid behov etiska och moraliska frågor på den schemalagda 30 minuter långa mentorstiden. Att tillgå finns skolans, O-mapp där material från temadagarna finns sparade under ”Junkaremålsskolan 7-9” under mappen ”Trygghetsteamets temadagar”. Även inom Motivationslyftet berörs dessa frågor.
Ansvar: Heltidsmentorerna samt coacher i Motivationslyftet
- Alla elever i årskurs 7 påbörjar Motivationslyftet på avsatt tid. Eleverna i årskurs 8 och 9 fortsätter arbetet med Motivationslyftet.
Ansvar: Heltidsmentor årskurs 7-9 samt coacher i Motivationslyftet
- På utvecklingssamtalen berör mentorer, elever och vårdnadshavare ämnen som kränkande behandling och diskriminering. Där följer man regelbundet upp elevens sociala kompetens och utveckling.
Ansvar: Heltidsmentorerna
- Minst 2 gånger per termin (vecka 40 och 48 på hösten och vecka 9 och 16 på våren) genomför mentorerna s k ”hemlig lapp”, där eleverna anonymt kan lämna information om eventuella kränkningar och trakasserier, som de känner till. Dessa lappar lämnas till Trygghetsteamet för vidare arbete.
Ansvar: Trygghetsteamet, heltidsmentorerna årskursvis
- Trygghetsteamet har en brevlåda, där alla elever kan lämna lappar om kränkningar och trakasserier. Det är bara medlemmar i Trygghetsteamet, som har tillgång till nyckeln till brevlådan.
Ansvar: Trygghetsteamet
- I samråd med elevrådet har skolan sammanställt ordningsregler för det dagliga arbetet (se bilaga 2). Dessa revideras i slutet av läsåret.
Ansvar: Rektor, elevrådsstyrelsen och BU-rådet
- Alla elever i årskurs 8 deltar i jourverksamhet på skolan. Detta innebär att hjälpa till i cafeterian. Mentor i åk 8 ordnar schemat.
Ansvar: Heltidsmentor i åk 8

Brytveckor (v.42 och v.13)

Brytvecka innebär på Junkaremålsskolan att undervisningen till viss del fokuserar likabehandlingsplanens diskrimineringsgrunder kring normer och värden. Detta i enlighet med Läroplanens övergripande mål och riktlinjer kring normer och värden samt kunskaper.

- Under höstterminen ligger brytveckan under v. 42 och är riktad mot kulturverksamhet och gymnasievalet. Senast under denna vecka ska skolans Likabehandlingsplan presenteras för eleverna. Då delas planens förkortade version (s k flyer) ut till vårdnadshavare för genomläsning och underskrift.
Ansvar: Rektor och heltidsmentorerna
- Under arbetet med likabehandlingsplanen och får alla elever komma med idéer och synpunkter på förbättringar.
Ansvar: Rektor och heltidsmentorerna
- Under vårterminen ligger brytveckan under v. 13 och undervisningen är delvis riktad mot sex och samlevnad och ANDT-frågor.
Ansvar: Rektor och ämneslagen

Årscykel

För vidare detaljer, se Bilaga 3 ”Junkaremålsskolans årscykel för arbetet med likabehandlingsplanen”

Skolans förebyggande arbete

Av Diskrimineringslagen (2008:567) 3 kap. 1 § framgår skolans skyldighet att arbeta med aktiva åtgärder, dvs. att främja likabehandling och verka för en verksamhet fri från diskriminering.

Enligt Diskrimineringslagen 3 kap. 2 § ska arbetet med aktiva åtgärder omfatta att:

1. undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten,
2. analysera orsaker till upptäckta risker och hinder,
3. vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas, och
4. följa upp och utvärdera arbetet enligt 1-3. Lag (2016:828).

Kartläggning

Årligen besvarar årskurs 7 och 9 senast vecka 22 skolans enkät om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Enkäten innehåller två delar: utvärdering och uppföljning av innevarande år samt kartläggning inför kommande läsår. Enkäterna utförs på datorer, för att säkerställa anonymiteten. Rektor ansvarar för genomförandet av enkäten.

Under föregående läsår besvarades enkäten endast av eleverna i årskurs 7 och en av klasserna i årskurs 9.

Analys av nuläget

I skolans genomförda enkät svarar majoriteten av eleverna att de (**alltid och ofta**) trivs i skolan. Jämfört med förra året har antalet elever minskat från 76% till 74,6%. Trygghets-teamet har under året arbetat mycket med ett antal allvarliga och omfattande mobbningsfall (42 fall). Därför finns det ett fortsatt stort behov av ett trygghetsteam på skolan.

Elevernas upplevelse av arbetsron i klassrummen har ökat mycket. 52,1 % av åk 7-eleverna svarar att de **ibland/sällan/aldrig** får arbetsro i klassrummet (75% - 2019). I årskurs 9 är siffran 63,5% (68,5% - 2019).

Det märks att språket mellan eleverna fortsätter att vara rått och grovt. Genom enkäten syns en ökad förekomst, dock marginellt (förra årets siffror syns i parentes efter årets siffror). Enligt vår enkät svarar 76,5% att ”elever på skolan brukar använda ett **otrevligt och/eller olämpligt språk**” (80,4% - 2019, 79,5% - 2018). Skolans personal behöver jobba mer konsekvent med detta.

I årets enkät minskar antalet elever procentuellt, som ”några gånger i veckan eller varje dag under läsåret har blivit **retade, utstötta och/eller kallade elaka saker**”. 12,4% anger detta (10,9% - 2019, 11,9% - 2018). Fler än förra läsåret anser att orsaken är skämt och skoj, 42,5% av de utsatta eleverna (34,8% - 2019, 33,5% - 2018).

Fler elever svarar att de känner sig "rädda eller oroliga i skolan". 9% svarar "varje dag eller minst en gång i veckan" (10,9% - 2019, 5,8% - 2018).

Riskområden

Vid förfrågningar via enkät hos eleverna i årskurs 7-9 lyfts framförallt följande områden fram som otrygga:

- Olika obevakade platser, såväl inom- som utomhus:
  - källaren, längst bort från cafeterian
  - chillrummet
  - toaletterna
- De trånga korridorerna i huvudbyggnaden
- Klassrummet

Skolans verksamhetsmål

Kortsiktiga mål (läsåret 2020/2021)

- Fler elever ska trivas på Junkaremålsskolan

Så ska målet nås:

All personal arbetar i det systematiska kvalitetsarbetet (SKA) med inriktning mot trivsel, jämlikhet, inflytande, anpassningar och studiero (LGR 11 – Kapitel 2 om "Normer och värden).

Under läsåret kommer de tre heltidsmentorerna att genomföra gruppstärkande aktiviteter på mentorstid. Vuxennärvaron bland eleverna ska också öka. Ett led i detta är att en del av lärarna har tid i schemat för att uppehålla sig i skolans cafeteria och umgås mer med eleverna.

Elevrådet får i uppdrag att tillsammans med skolledningen genomföra aktiviteter, som gör att alla elever känner sig delaktiga och ansvariga på skolan. Det kan ske genom att vissa elevgrupper ansvarar för chillrummet (uppfräschning, hålla ordning, allmän trivsel). Andra elevgrupper kan organiseras i "alla bjuder alla", där eleverna t ex bjuder på fika.

- Språkbruket mellan elever på skolan ska bli bättre

Så ska målet nås:

Såväl vuxna som elever tänker medvetet på vad de säger till varandra. Inget otrevligt och olämpligt språk får accepteras, oavsett om det är på skoj eller inte. Nolltolerans ska gälla i klassrum och korridor. De gruppstärkande aktiviteterna på mentorstiden är också riktade mot att förbättra språkbruket.

Långsiktiga mål (inom fem år):

- Eleverna ska få en utomhusmiljö, som inbjuder till utomhusvistelse på rasterna.

Så ska målet nås:

I enkäter och utvärderingar har framkommit att eleverna önskar t ex fler sittplatser, kompisgungor och ute-gym. Tyvärr har skolan små möjligheter att själva påverka detta. I stället får Elevrådet i uppdrag att organisera en ”utomhusgrupp” med elever, där man med små medel kan förbättra utomhusmiljön, t ex genom att anlägga en skolträdgård (enkel odling i pallkragar) och eventuellt söka sponsring från lokala företag till möbler och annan utrustning.

Skolans åtgärdande arbete

När elev kränker elev

För mer detaljerad information och ansvarsfördelning, se bilaga 1 ”Junkaremålsskolans flödesschema för åtgärder vid kränkande behandling”.

När personal kränker elev

Om en elev känner sig kränkt eller illa behandlad av en lärare eller vuxen person på skolan, ska denne genast ta kontakt med klasslärare, skolsköterska eller rektor. Om eleven pratar med klassläraren eller skolsköterskan ska denne ta ärendet vidare till rektor. Rektor tar då vid och handlägger ärendet i samråd med berörda. Om någon av personalen upptäcker att en kollega uppträder kränkande mot en annan elev ska detta också tas vidare till rektor och handläggas där.

Skolan har en handlingsplan för våld och hot-bearbetning samt en krishanteringsplan.

Resurser

Heltidsmentor: Under läsåret införs heltidsmentor för alla elever i årskurs 7, 8 och 9. Detta säkerställer likvärdigheten för eleverna.

Arbetsmaterial:

- Motivationslyftet
<http://motivationslyftet.se/>
- Ses Offline?
<https://www.mucof.se/publikationer/ses-offline>
- serietidningen Respekt
<http://www.jamstallt.se/docs/respekt.pdf>
- BRYT-materialet
<http://rfslungdom.se/webbshop/bryt>

Budget: Till arbete mot kränkande behandling och diskriminering avsätts för närvarande ingen specifik summa pengar, utan eventuella utgifter för t ex fortbildning av personal och eventuella föreläsningar debiteras det sk ”fortbildningskontot” och ”övriga skolutgifter”.

Uppföljning och utvärdering av målen för 2019/2020

Det första kortsiktiga målet (att skolans elever ska trivas på skolan) har inte uppnåtts till fullo, varför arbetet måste fortgå kontinuerligt på skolan.

Det andra kortsiktiga målet (att språkbruket mellan elever ska bli bättre) har försämrats marginellt. En bra bit över hälften av eleverna svarar, att språket är grovt och kränkande. Därför är det en del av de kortsiktiga målen även för innevarande läsår.

Det långsiktiga målet (att eleverna ska få en utomhusmiljö, som inbjuder till utomhusvistelse på rasterna) har inte uppnåtts. Förslag från elever har samlats in. Elevrådet får i uppdrag att ta fram konkreta förslag på förbättringar av utomhusmiljön. För att se över utomhusmiljön har en utomstående arkitekt kontaktats.

Kontakter

Elevhälsoteamet

Rektor Anna Ahlm 0140-684 41, 070-252 03 58

anna.ahlm@tranas.se

Biträdande rektor Malin Lindberg

0140-68153

malin.lindberg@tranas.se

Skolkurator Åsa Lundquist

0140-684 46, 076-723 30 44

asa.lundquist@tranas.se

Skolsköterska Belinda Kvist

0140-684 47, 073-866 69 67

belinda.kvist@tranas.se

Chef för Elevhälsan

0140-683 78

christina.stigenhed@tranas.se

Specialpedagog Ilse Koivisto

0140-682 99, 073-141 55 30

ilse.koivisto@tranas.se

Studie- & yrkesvägledare Ida Segersson

0140-684 44, 076-721 89 95

ida.segersson@tranas.se

Elevrådet

Ordförande Olle Edborg

Skyddsombud

Anders Nykvist

0140-684 60

anders.nykvist@tranas.se

Kurator Åsa Lundquist – samordnare TT

0140-684 46, 076-723 30 44

asa.lundquist@tranas.se

Tranås kommun

Barn- och utbildningsförvaltningen

Förvaltningschef Cecilia Axelsson 0140-684 10
Verksamhetschef för grundskolan Margit Johansson 0140-681 99
Ordförande BU-nämnden Erik Nygårds 0140-533 43, 070-538 56 50
Reception/assistent 0140-685 51

Socialtjänsten

Individ och Familjeomsorg 0140-681 36
Familjerådgivarna 036-71 16 05
Familjeverksamheten/VILJA 076-724 46 81 (08.00-16.00)
Ungdomsmottagningen i Tranås 010-243 49 60

Epic Ungdomsgård

0140-683 34

Storgatan 22

tisdag åk 6-17 år: 15.00-20.00

onsdag åk 6-17 år: 15.00-20.00

torsdag: åk 6: 15.00-17.00
åk 6-17 år: 17.00-20.00

fredag åk 6-17 år: 15.00-22.00

<https://www.tranas.se/upplevagora/ungdomsverksamhet/epictranasungdomsgard.8136.html>

Sören Hjalmar
soren.hjalmar@tranas.se

0140-684 04

Länktips

Tranås kommun	www.tranas.se
Schoolsoft	sms.schoolsoft.se/tranas
Skolverket	www.skolverket.se
Skolinspektionen	www.skolinspektionen.se/
Barn- och elevombudet (BEO)	www.skolinspektionen.se/beo/
Diskrimineringsombudsmannen (DO)	www.do.se
Friends	www.friends.se
Barnens rätt i samhället – BRIS	www.bris.se
Rädda Barnen	www.rb.se
Brottsförebyggande Rådet	www.bra.se
Myndigheten för delaktighet (f d Handisam)	http://www.mfd.se/
RFSL (<i>Riksförbundet för sexuell likabehandling</i>)	www.rfsl.se
EXIT	www.fryshuset.se/verksamhet/exit
Statens medieråd – om Internet, TV, datorspel och film	www.statensmedierad.se/
Forskningsuppsatser skrivna om t ex mobbning	www.uppsatser.se
Utbildningsradion	www.ur.se
Kolla Källan om nätmobbning	https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/guide-for-kallkritik-for-larare
Skolverkets undersökning ”På tal om mobbning – och det som görs”	http://www.skolverket.se/publikationer?id=2224
Skolverket ”Utvärdering av metoder mot mobbning”	https://www.skolverket.se/publikationer?id=2498
Skolverkets stödmaterial ”Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda. Hur skolan kan arbeta mot trakasserier och kränkningar”	http://www.skolverket.se/publikationer?id=3375

Källförteckning

”Främja, förebygga, upptäcka, åtgärda”, Skolverket, 2015

<https://www.skolverket.se/publikationer?id=3375>

Diskrimineringslagen 2008:567

<http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/20080567.htm>

Förebygga diskriminering och kränkande behandling – främja likabehandling, DO, BEO & Skolinspektionen, 2009.

LGR 11, Skolverket, 2019

<http://www.skolverket.se/publikationer?id=4206>

Olweus, Dan. *Mobbning i skolan – vad vi vet och vad vi kan göra*. Liber Förlag, 1991.

Skollagen

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Skollag-2010800_sfs-2010-800/

Arbetsmiljöupplysningen

<http://www.arbetsmiljoupplysningen.se/Amnen/Sexuella-trakasserier/>

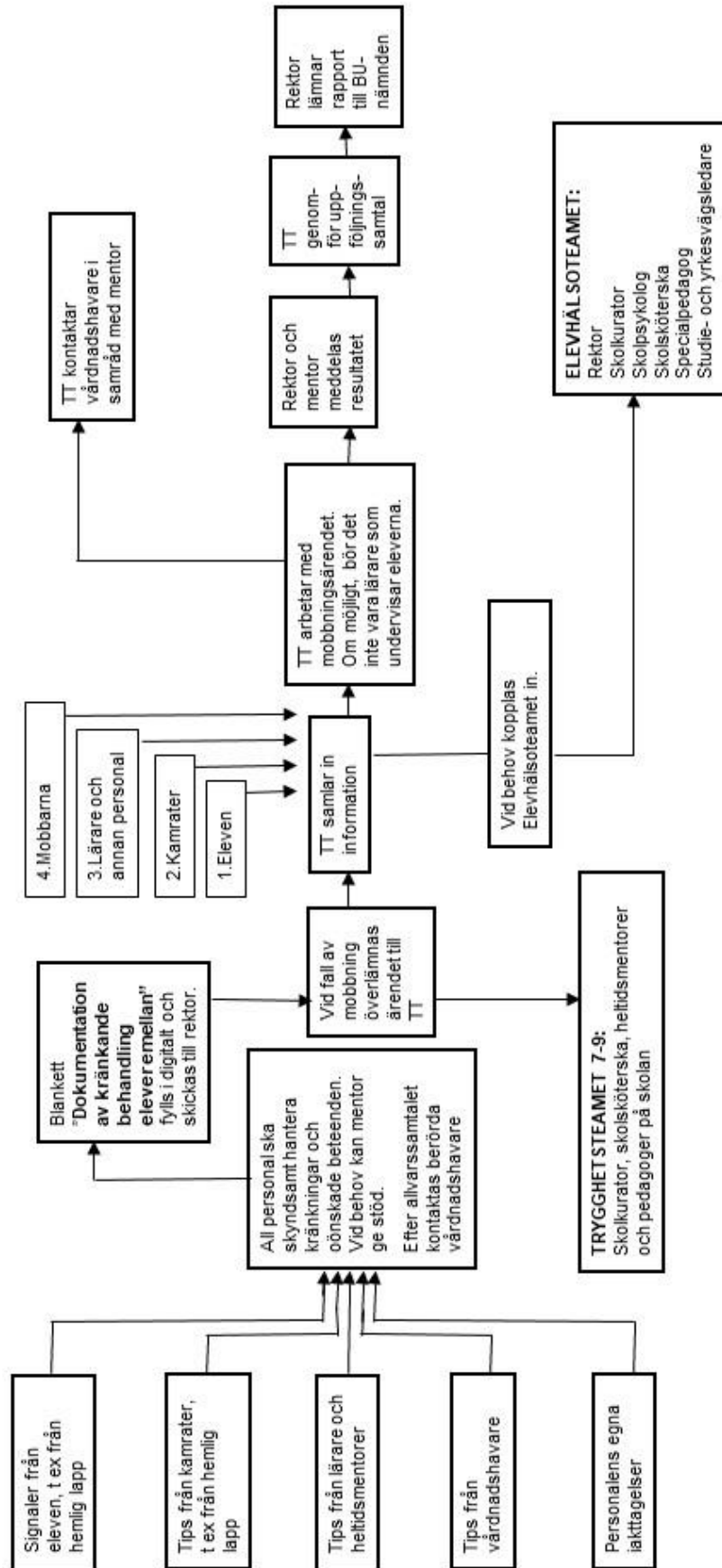
Bilagor

1. ”Junkaremålsskolans årscykel för arbetet med likabehandlingsplanen”
2. Junkaremålsskolans ordningsregler 7-9
3. ”Junkaremålsskolans flödesschema för åtgärder vid kränkande behandling”

Bilaga 1

Junkare målsskolans flödesschema för åtgärder vid kränkande behandling

Bilaga 2

Läsåret 2020-2021

För att skapa trygghet och studiero på Junkaremålsskolan 7-9...

...tar jag ansvar för det jag gör och säger under skoldagen.

...är jag trevlig och visar hänsyn och respekt.

... tillsammans motarbetar vi aktivt alla former av mobbning och kränkningar.

...kommer jag i tid till lektionen och bidrar till att det är god arbetsro på lektionen.

...har jag med det material som behövs på lektionen.

...har vi mobilfria lektioner. Mobiltelefon förvaras i elevskåpet eller i salens mobilhotell under lektion. Under inga omständigheter tas telefoner med till idrotten. (5 kap §3 och §5 skollagen)

...är all fotografering och filmning förbjuden i skolans lokaler.

...skräpar jag inte ner utan håller ordning och reda. Skräp slängs i papperskorgarna.

...tar jag av mig ytterkläder i aula, matsal och lektionssal.

...visar jag respekt mot dem som är allergiska och använder inte starka dofter såsom parfym. Jag tar även ansvar för att inget som innehåller nötter, mandel eller jordnötter kommer in i skolans lokaler.

Påföljd om man bryter mot reglerna

1. Personal säger till elev direkt
2. Personal talar enskilt med eleven
3. Personalen ringer hem och talar med vårdnadshavare
4. Vid upprepning. Rektor talar enskilt med eleven
5. Samtal mellan rektor, personal, elev och vårdnadshavare

Alla kostnader för skadegörelse eller sabotage av läromedel, datorer samt inre och yttre lokal debiteras hemmet. Detta gäller även när eleven utlöst brandlarmet. Rektor alt. mentor kontaktar hemmet i förekommande fall elev inte följt ordningsreglerna. Skolan ansvarar inte för elevers personliga ägodelar.

Junkaremålsskolans årscykel för arbetet med likabehandlingsplanen

